

KANSAINVÄLINEN LIKKUVUUS AMMATILISESSA KOULUTUKSESSA 2017

Siru Korkala

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Raportit ja selvitykset 2018:10

© Opetushallitus

Raportit ja selvitykset 2018:10

ISBN 978-952-13-6500-3 (pdf)

ISSN-L 1798-8918

ISSN 1798-8926 (pdf)

Taitto: Grano Oy

www.oph.fi

SISÄLTÖ

1	LUKIJALLE	.5
2	TIEDON KERUU JA MÄÄRITELMÄT	.6
3	YHTEENVETO: KANSAINVÄLINEN LIIKKUVUUS AMMATILLISESSA KOULUTUKSESSA VUONNA 2017	.7
	3.1. Liikkuvuus Suomesta ulkomaille	7
	3.2. Suomeen suuntautuva opiskelijaliikkuvuus	9
	3.3. Opettajien ja muun henkilöstön liikkuvuus Suomeen	10
	3.4. Kansainvälisen liikkuvuuden yhteistyömaat ja -alueet	10
4	LIIKKUVUUDEN KOKONAISKUVA JA KEHITYS 2008–2017	11
5	OPISKELIJALIKKUVUUS AMMATILLISESSA KOULUTUKSESSA 2017	13
6	OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS AMMATILLISESSA KOULUTUKSESSA 2017	21
7	LIIKKUVUUDEN YHTEISTYÖMAAT JA -ALUEET	27
	LIITTEET	31
	Liite 1. Kansainvälinen liikkuvuus koulutuksen järjestäjittäin	31
	Liite 2. Kansainvälinen liikkuvuus organisaatioittain	36

1 LUKIJALLE

Opetushallitus kerää ja julkaisee vuosittain tilastot kansainvälisestä liikkuvuudesta ammatillisessa koulutuksessa ja korkea-asteella. Ammatillisten oppilaitosten liikkuvuutta on tilastoitu vuodesta 2008 lähtien.

Tässä raportissa esitellään ammatillisten oppilaitosten liikkuvuuslukuja vuodelta 2017. Tilastointi koskee kaikkia opiskelijoita, jotka ovat ammatilliseen tutkintoon johtavassa koulutuksessa sekä sen parissa työskenteleviä opettajia ja muuta henkilöstöä. Se kattaa siten myös oppisopimuskoulutuksen ja ammatillisen aikuiskoulutuksen.

Tilastoinnin piiriin kuului yhteensä 181 ammatilliseen tutkintoon johtavaa koulutusta tarjoavaa organisaatiota, joista 161 osallistui tietojen keruuseen. Vain 20 organisaatiota ei pyytänyt tunnuksia tiedonkeruusovellukseen tai jättänyt siihen tietojaan. Nykyisin jo lähes 90 % oppilaitoksista jättää tietonsa tilastointiin.

Ammatillisen koulutuksen kentällä tapahtuu vuosittain muutoksia oppilaitosten yhdistyessä. Tämän raportin tiedot on kerätty vuonna 2017 voimassa olleen tilanteen mukaisesti.

Koulutuksen järjestäjä-, oppilaitos- sekä oppisopimustoimistokohtaiset liikkuvuustiedot ovat raportin liitetaulukkoina.

Lämmin kiitos kaikille tiedonkeruuseen osallistuneille tahoille! Tilastoinnin tavoitteena on tuottaa tietoa, joka tukee kansainvälisen toiminnan kehittämistä ammatillisessa koulutuksessa. Toivottavasti tästä raportista on teille hyötyä!

2 TIEDON KERUU JA MÄÄRITELMÄT

Liikkuvuustiedot kerättiin sähköisellä tiedonkeruusovelluksella, johon kirjaututtiin salasanalla. Kyselyyn liittyvät ohjeet ja sovellukseen johtava linkki toimitettiin sähköpostitse organisaatioihin. Kirjautumiseen tarvittavan salasanan organisaatiot saivat Opetushallituksesta erikseen pyytämällä. Sovellukseen kirjautumista pyydettiin myös sellaisilta organisaatioilta, joilla ei kansainvälistä liikkuvuutta kyseisenä vuonna ollut. Näin pyrittiin mahdollisimman kattavaan tiedonkeruuseen.

Eri liikkuvuusryhmistä on kerätty hyvin eriasteista tietoa. Pitkäkestoinen Suomesta ulkomaille suuntautuva opiskelijaliikkuvuus, opettajien ja muun henkilöstön liikkuvuus sekä opiskelijaliikkuvuus Suomeen tilastoidaan henkilö pohjaisesti, kun taas lyhytkestoinen Suomesta ulkomaille suuntautuva opiskelijoiden sekä opettajien ja muun henkilöstön liikkuvuus ja kaikki Suomeen suuntautuva opettajien ja muun henkilöstön liikkuvuus maittain summattietoina. Lyhytkestoinen ja summattietoina kerättävä liikkuvuus käsitellään tässä raportissa vain alueellisessa, maakohtaisessa ja oppilaitostyyppiä koskevassa tarkastelussa.

Suomesta ulkomaille suuntautuvassa opettajien ja muun henkilöstön liikkuvuudessa pitkäkestoisen ulkomaanjakson pituudeksi hyväksyttiin vähintään 5 päivää kestäneet matkat. Lyhytkestoiseksi opettajien ja muun henkilöstön liikkuvuudeksi määriteltiin alle 5 päivää kestäneet matkat. Suomeen saapuvien opettajien kohdalla tilastoitavan vaihdon pituutta ei ole erikseen määritetty. Pitkäkestoisten opiskelijaliikkuvuuksien kesto on vähintään kaksi viikkoa, lyhyet kestävät vähemmän kuin kaksi viikkoa. Suomeen saapuneiden opiskelijoiden liikkuvuusjakson mittaa ei ole erikseen määritetty.

3 YHTEENVETO: KANSAINVÄLINEN LIIKKUVUUS AMMATILISESSA KOULUTUKSESSA VUONNA 2017

3.1. Liikkuvuus Suomesta ulkomaille

- Pitkäkestoiselle, vähintään 2 viikkoa kestäväälle ulkomaanjaksolle lahti 3 289 opiskelijaa (6,9 % aloittaneista), laskua edellisvuoteen 8,4 %
- lyhytkestoiselle, alle 2 viikkoa kestäväälle ulkomaanjaksolle lahti 2 262 opiskelijaa (4,8 % aloittaneista), laskua edellisvuoteen 14,6 %
- pitkäkestoiselle (vähintään 5 vrk) ulkomaanjaksolle lahti 1 458 opettajaa ja muun henkilöstön edustajaa, nousua edellisvuoteen 2,2 %
- lyhytkestoiselle (alle 5 vrk) ulkomaanjaksolle lahti 1 520 opettajaa ja muun henkilöstön edustajaa, laskua edellisvuoteen 20,8 %.

LIKKUVUUS TUTKINNOITTAIN

Eniten liikkuvat sosiaali- ja terveysalan, hotelli- ja ravintola-alan sekä liiketalouden perustutkinto-opiskelijat.

TAULUKKO 1. PITKÄKESTOINEN OPISKELIJALIIKKUVUUS TUTKINNOITTAIN, 10 YLEISINTÄ

Tutkinto	Opiskelijoita Suomesta
Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto	615
Hotelli- ja ravintola- ja catering-alan perustutkinto	412
Liiketalouden perustutkinto	411
Matkailualan perustutkinto	207
Autoalan perustutkinto	111
Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinto	111
Sähkö- ja automaatiotekniikan perustutkinto	100
Hiusalan perustutkinto	88
Audiovisuaalisen viestinnän perustutkinto	87
Maatalousalan perustutkinto	80

Moni ulkomaanjaksolle lähteneistä opettajista ja muun henkilöstön edustajista työskentelee muissa kuin suoranaississa opetustehtävissä.

TAULUKKO 2. OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS TUTKINNOITTAIN, 10 YLEISINTÄ

Tutkinto	Opettajia ja muuta henkilöstöä Suomesta
Muu tehtävä (esim. hallintohenkilöstö)	295
Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto	180
Liiketalouden perustutkinto	161
Hotelli- ja ravintola- ja catering-alan perustutkinto	104
Muu koulutus (esim. kieltenopettajat)	89
Muu tutkinto, mikä?	51
Autoalan perustutkinto	44
Matkailualan perustutkinto	42
Sähkö- ja automaatiotekniikan perustutkinto	30
Rakennusalan perustutkinto	28

VALTAOSA LIIKKUJISTA ON NAISIA

Opiskelijaliikkuvuus on hyvin naisvaltaista: 67 % pitkäkestoiselle ulkomaanjaksolle lähteneistä on naisia. Ammatillisen koulutuksen opiskelijoista 49 % on naisia, joten naiset lähtevät miehiä useammin ulkomaanjaksoille.

Suomesta ulkomaille lähteneistä opettajista ja muusta henkilöstöstä 62 % on naisia.

USEIMMAT LIIKKUJAT OPISKELEVAT AMMATILLISENA PERUSKOULUTUKSENA SUORITETTAVAA PERUSTUTKINTOA

- Pitkäkestoiselle ulkomaanjaksolle lähteneistä opiskelijoista 91 % suoritti ammatillisena peruskoulutuksena suoritettavaa perustutkintoa
- ulkomaille lähteneistä opettajista ja muusta henkilöstöstä 68 % työskenteli ammatillisena peruskoulutuksena suoritettavan perustutkinnon parissa.

LIKKUVUUSJÄRJESTELYT JA ULKOMAANJAKSON TARKOITUS

- Pitkäkestoisessa opiskelijaliikkuvuudessa järjestelyt hoidettiin useimmiten Erasmus+ ammatilliselle koulutukselle 2014-2020-ohjelman avulla (71 %) tai oppilaitoksen omalla rahoituksella (16 %)
- pitkäkestoisen ulkomaanjakson tarkoituksena oli useimmiten työssä oppiminen (92 %)
- opettajien ja muun henkilöstön liikkuvuudesta 56 % järjestettiin Erasmus+ ammatilliselle koulutukselle 2014-2020-ohjelman avulla ja 18 % oppilaitoksen omalla rahoituksella
- opettajien ja muun henkilöstön ulkomaanjaksojen tarkoituksena oli useimmiten muu kuin työelämäjakso tai opettajavaihto, esimerkiksi yhteistyöprojektit, kehittämishankkeet tai valmistelevat vierailut.

LIKKUVUUSJAKSON KESTO

- Pitkäkestoisen opiskelijaliikkuvuuden keskimääräinen kesto oli 6 viikkoa
- opettajien ja muun henkilöstön liikkuvuusjaksot kestivät keskimäärin yhden viikon.

3.2. Suomeen suuntautuva opiskelijaliikkuvuus

Suomeen tuli 2 582 opiskelijaa (5,4 % aloittaneista), mikä on 6,8 % vähemmän kuin vuonna 2016.

LIKKUVUUS TUTKINNOITTAIN

Eniten ulkomaisia opiskelijoita tuli Suomeen opiskelemaan sosiaali- ja terveysalan ja liiketalouden perustutkintoa. Suhteellisen suuri osa Suomeen saapuneiden opiskelijoiden tutkinnoista on jäänyt tunnistamatta.

TAULUKKO 3. SUOMEEN SUUNTAUTUVA OPISKELIJALIKKUVUUS TUTKINNOITTAIN, 10 YLEISINTÄ

Tutkinto	Opiskelijoita Suomeen
Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto	416
Liiketalouden perustutkinto	314
Hotelli- ja ravintola- ja catering-alan perustutkinto	173
Sähkö- ja automaatiotekniikan perustutkinto	158
Muu tutkinto, mikä?	132
Kone- ja metallialan perustutkinto	116
Autoalan perustutkinto	115
Rakennusalan perustutkinto	97
Maatalousalan perustutkinto	88
Metsäalan perustutkinto	82

SUOMEEN TULI YHTÄ PALJON MIEHIÄ JA NAISIA

Suomeen tulleista opiskelijoista 50 % oli miehiä ja 46 % naisia.

USEIMMAT TULIJOISTA OPISKELEVAT AMMATILLISEN PERUSKOULUTUKSEN PERUSTUTKINTOA

Suomeen saapuneista opiskelijoista 85 % opiskeli ammatillisena peruskoulutuksena suoritettavaa perustutkintoa. Oppisopimuskoulutuksessa opiskeli 7 % tulijoista.

LIKKUVUUSJÄRJESTELYT JA ULKOMAANJAKSON TARKOITUS

Suomeen saapuvien opiskelijoiden järjestelyt hoidettiin useimmiten Erasmus+ ammatilliselle koulutukselle 2014-2020-ohjelman avulla (74 %) tai muulla rahoituksella (12 %)

62 % opiskelijoista tuli työssäoppimaan; 38 % vaihdon tarkoituksena oli muu opiskelu eli työskentely erilaisissa projekteissa tai tutustumiskäynnit oppilaitoksiin.

LIKKUVUUSJAKSON KESTO

Suomeen suuntautuvan opiskelijaliikkuvuuden keskimääräinen kesto oli 3 viikkoa.

3.3. Opettajien ja muun henkilöstön liikkuvuus Suomeen

Suomeen saapui 3 683 opettajaa tai muun henkilöstön edustajaa, mikä on 7,4 % enemmän kuin edellisvuonna.

3.4. Kansainvälisen liikkuvuuden yhteistyömaat ja -alueet

- Suomalaisopiskelijoiden lyhyt- ja pitkäkestoisen liikkuvuuden yleisimmät kohdemaat olivat Saksa, Espanja, Britannia, Alankomaat ja Viro
- Suomeen tulleiden opiskelijoiden yleisimmät kotimaat olivat Saksa, Ranska, Espanja, Britannia ja Alankomaat
- Suomalaisen opettajien ja muun henkilöstön yleisimmät kohdemaat olivat Ruotsi, Saksa, Viro, Britannia ja Espanja
- Suomeen tuli opettajia ja muuta henkilöstöä eniten Kiinasta, Espanjasta, Saksasta, Alankomaista ja Etelä-Koreasta.
- sekä opiskelijoiden että opettajien ja muun henkilöstön liikkuvuus on keskittynyt Eurooppaan.

TAULUKKO 4. LIIKKUVUUS MAANOSITTAIN (%)

	Lähteneet opiskelijat	Saapuneet opiskelijat	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö	Saapuneet opettajat ja muu henkilöstö
Aasia	5,2	5,2	7,3	29,1
Afrikka	0,6	0,5	1,0	0,8
Eurooppa	93,0	93,4	89,8	64,1
Latinalainen Amerikka ja Karibia	0,2	0,2	0,1	2,0
Pohjois-Amerikka	1,0	0,7	1,9	3,6
Oseania	0,1	0,0	0,1	0,4
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0

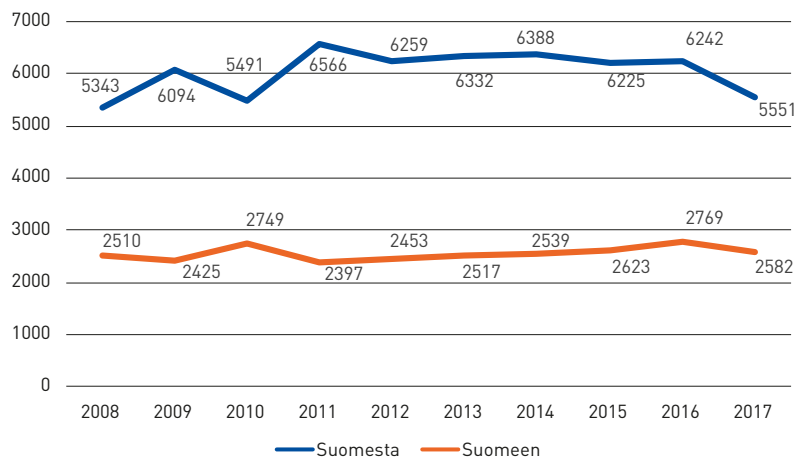
4 LIIKKUVUUDEN KOKONAISKUVA JA KEHITYS 2008–2017

Vuonna 2017 ammatillisesta koulutuksesta lähti lyhyt- tai pitkäkestoiselle ulkomaanjaksolle yhteensä 5 551 opiskelijaa, mikä on 11,1 % vähemmän kuin edellisvuonna. Pitkäkestoinen liikkuvuus väheni 8,4 % ja lyhytkestoinen jopa 14,6 %. Vuosittainen heilahtelu on tyypillistä ammatillisen koulutuksen liikkuvuudelle: oppilaitoskohtainen liikkuvuus on satunnaista ja vaihtelee vuosittain. Ammatillista koulutusta kohdanneet leikkaukset näkyvät myös liikkuvuuslukujen laskuna. Kun liikkujien määrä suhteutetaan vuonna 2016¹ opetussuunnitelman mukaisessa ammatillisessa peruskoulutuksessa aloittaneiden määrään, lähti ulkomaille keskimäärin 11,9 % aloittaneista.

Vuonna 2017 Suomeen tuli 2 582 ulkomaista opiskelijaa, eli 6,8 % vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Saapuneiden osuus vastaa 6 %:a Suomen ammatillisissa oppilaitoksissa vuonna 2016 aloittaneista opiskelijoista.

Kuviossa 1 on esitetty Suomesta lähteneiden ja Suomeen saapuneiden opiskelijoiden lukumäärällinen kehitys vuosina 2008–2017. Lähtijöiden määrät vaihtelivat runsaasti vuoteen 2011 saakka, mutta sen jälkeen määrät ovat pysyneet tasaisempina vuoteen 2017 saakka. Suomeen saapuneiden määrissä vaihtelu on ollut pienempää.

Suomesta lähtevien opiskelijoiden lukumäärä sisältää sekä lyhyt- että pitkäkestoisesta liikkuvuudesta. Saapuvien osalta tilastoitavan liikkuvuusjakson kesto ei ole erikseen määritetty.

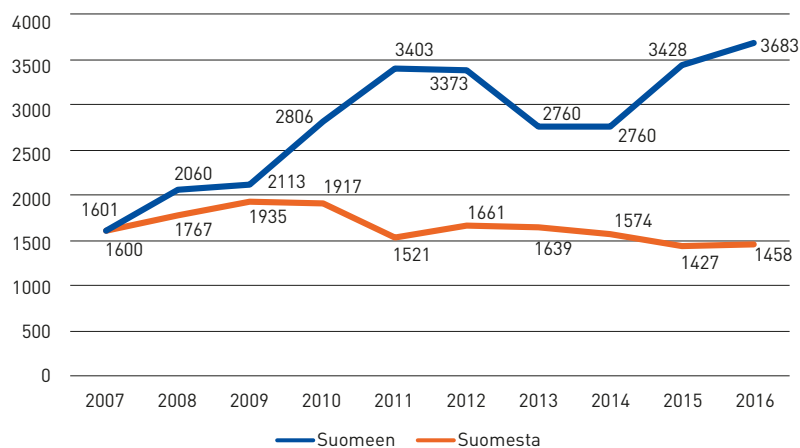

KUVIO 1. OPISKELIJALIIKKUVUUDEN KEHITYS 2008–2017

Vuonna 2017 Suomeen saapui 3 683 ja Suomesta lähti 1 458 opettajaa ja muun henkilöstön edustajaa. Saapuvien määrä kasvoi vuosien 2010 ja 2012 välillä jopa 61 % ja nyt kasvua on 7,4 % verrattuna edellisvuoteen. Lähtevien osuus nousi 2,2 % edellisvuodesta ja trendi on ollut hyvin tasainen vuodesta 2012 lähtien.

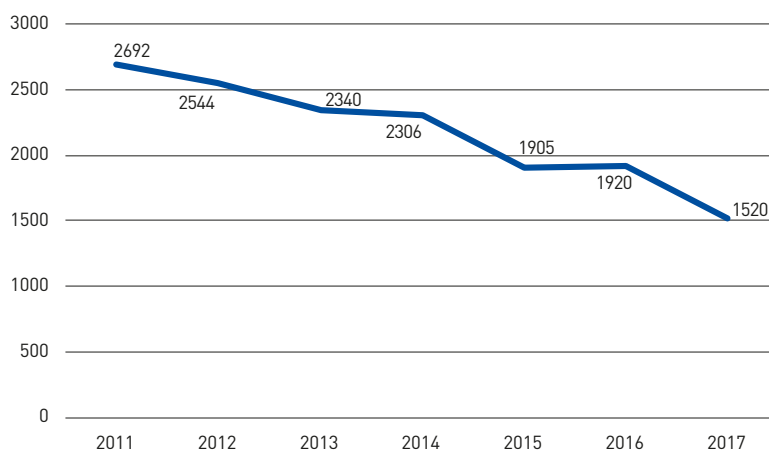
1 Vuonna 2017 aloittaneiden määrää ei ollut raportointitietokannalla saatavissa.

Kuviossa 2 on esitetty Suomesta lähteneiden ja tänne tulleiden opettajien ja muun henkilöstön lukumäärällinen kehitys vuosina 2008–2017. Lähtijöiden osalta kuviossa ovat mukana vain pitkäkestoiset eli vähintään 5 vuorokautta kestäneet ulkomaanjaksot. Vuodesta 2010 lähtien Suomeen on tullut huomattavasti enemmän opettajia ja muuta henkilöstöä kuin täältä on lähtenyt.

KUVIO 2. OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN PITKÄKESTOISEN SEKÄ SUOMEEN SAAPUVAN LIKKUVUUDEN KEHITYS 2008–2017

Tilastoja opettajien ja muun henkilöstön lyhytkestoisista eli alle 5 vuorokautta kestäneistä matkoista on kerätty vasta vuodesta 2011. Lyhytkestoisille ulkomaanjaksoille lähtijöiden määrät on esitetty kuviossa 3. Lähtijöitä oli 1 520 vuonna 2017 eli jopa 20,8 vähemmän kuin edellisvuonna. Tilastojen mukaan ammatillisen koulutuksen opettajat ja muu henkilöstö tekevät enemmän lyhyt- kuin pitkäkestoisia ulkomaanmatkoja. Ammatillista koulutusta kohdanneet leikkaukset näyttäisivät heijastuvan erityisesti lyhytkestoiseen opettajien ja muun henkilöstön liikkuvuuteen.

KUVIO 3. OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN LYHYTKESTOISEN LIKKUVUUDEN KEHITYS SUOMESTA ULKOMAILLE 2011–2017

5 OPISKELIJALIKKUVUUS AMMATILISESSA KOULUTUKSESSA 2017

Suomesta ulkomaille suuntautuva pitkäkestoinen liikkuvuus sekä liikkuvuus Suomeen sukupuolen, opiskelumuodon ja ikäryhmän mukaan

Tässä luvussa käsitellään pääsääntöisesti pitkäkestoista liikkuvuutta, koska lyhytkestoinen opiskelijaliikkuvuus kerätään ainoastaan maittain summatietoina. Lyhytkestoinen opiskelijaliikkuvuus on mukana myöhemmin tarkasteltaessa liikkuvuutta oppilaitostyypeittäin sekä alueellisesti.

Vuonna 2017 Suomesta lähti 3 289 opiskelijaa vähintään kahden viikon mittaiselle liikkuvuusjaksolle ulkomaille ja Suomeen tuli 2 582 opiskelijaa.

Ulkomaille lähteneistä oli naisia 2 201 eli 67 % ja miehiä 1 088 eli 33 %. Ammatillisessa peruskoulutuksessa aloittaneiden määrään suhteutettuna naiset ovat jälleen miehiä huomattavasti aktiivisempia ulkomaanjaksolle lähtijöitä, sillä vuonna 2015 opintonsa aloittaneista 49 % oli naisia. Suomeen saapuneista opiskelijoista naisia oli 1 187 eli 46 % ja miehiä 1 248 eli 50 %. Neljä prosenttia Suomeen saapuneiden opiskelijoiden sukupuolesta jätettiin raportoimatta.

TAULUKKO 5. SUOMESTA LÄHTEVÄ PITKÄKESTOINEN JA SUOMEEN SAAPUVA OPISKELIJALIKKUVUUS SUKUPUOLEN MUKAAN 2017

Sukupuoli	Opiskelijoita Suomesta	%	Opiskelijoita Suomeen	%
mies	1088	33,1	1284	49,7
nainen	2201	66,9	1187	46,0
Tuntematon	0	0,0	111	4,3
Yhteensä	3289	100	2582	100

Enemmistö ulkomaille lähteneistä ja Suomeen saapuneista opiskeli ammatillisena peruskoulutuksena suoritettavaa perustutkintoa. Näyttötutkintona suoritettavaa perustutkintoa opiskeli 6,5 % lähteneistä ja prosentti saapuneista opiskelijoista. Suomeen tulleista opiskelijoista 7 prosenttia suoritti oppisopimusperusteista ammatillista perustutkintoa, mikä on reilusti enemmän kuin Suomesta lähtevien kohdalla. Muut opiskelumuodot ovat harvinaisia sekä ulkomaille lähteneiden että Suomeen saapuneiden opiskelijoiden keskuudessa.

TAULUKKO 6. SUOMESTA LÄHTEVÄ PITKÄKESTOINEN JA SUOMEEN SAAPUVA OPISKELIJALIIKKUVUUS OPISKELUMUODON MUKAAN 2017

Opiskelumuoto	Opiskelijoita Suomesta	%	Opiskelijoita Suomeen	%
Ammatillisena peruskoulutuksena suoritettu perustutkinto	2991	90,9	2205	85,4
Näyttötutkintona suoritettu perustutkinto	213	6,5	26	1,0
Ammattitutkinto	56	1,7	22	0,9
Erikoisammattitutkinto	10	0,3	15	0,6
Perustutkinto, oppisopimuskoulutus	9	0,3	180	7,0
Ammatti- tai erikoisammattitutkinto, oppisopimuskoulutus	10	0,3	36	1,4
Tuntematon	0	0,0	98	3,8
Yhteensä	3289	100	2582	100

Valtaosa opiskelijaliikkuvuuteen osallistuneista on iältään 18–27-vuotiaita eli syntynyt 1990-luvulla. Pitkäkestoiselle ulkomaanjaksolle lähteneistä tähän ikäryhmään kuuluu 79 % liikkujista. Suomeen saapuneista 1990-luvulla syntyneitä on 68 %. Tätä vanhempia eli 1980-luvulla syntyneitä oli 9 % lähteneistä ja 3 % saapuneista. Selkeästi aikuisopiskelijoiksi mielletäviä eli 1950-, 1960- tai 1970 -luvulla syntyneitä oli 7 % lähteneistä, mutta vain vajaa 2 % Suomeen saapuneista opiskelijoista. Keskimäärin ulkomaanjaksolle sekä lähdettiin 20-vuotiaana ja Suomeen tultiin 19-vuotiaana.²

Opiskelijaliikkuvuus tutkinnoittain ja koulutusaloittain

Taulukossa 7 tarkastellaan Suomesta pitkäkestoiseen liikkuvuuteen lähteneiden ja Suomeen tulleiden lukumääriä tutkinnoittain. Eniten ulkomaanjaksolle lähti sosiaali- ja terveysalan perustutkinto-opiskelijoita; lähtijöitä oli 615 henkilöä. Toiseksi eniten lähtijöitä oli hotelli- ja ravintola- ja catering-alan perustutkinto-opiskelijoiden (412) ja kolmanneksi eniten liiketalouden perustutkinto-opiskelijoiden (411) joukossa. Nämä kolme tutkintoa ovat pitäneet kärkeä opiskelijaliikkuvuudessa jo monen vuoden ajan.

Suomeen tuli eniten sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon suorittajia (416) ja toiseksi eniten liiketalouden opiskelijoita (314). Kolmanneksi eniten Suomeen saapui hotelli- ja ravintola ja catering-alan perustutkintoa suorittavia opiskelijoita (173).

Luokkaan muu tutkinto tilastoidaan sekä ne opiskelijat, jotka suorittavat jotakin muuta kuin taulukossa 7 listattua tutkintoa, että ne opiskelijat joiden tutkintoa ei pystytty tunnistamaan. Muuta tutkintoa opiskelevien osuus on ollut laskusuunnassa jo muutaman vuoden ajan. Luokkaan ”Muu tutkinto” oli lähtevien osalta kirjattu muun muassa yrittäjän ammattitutkinto ja ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava koulutus. Saapuvien osalta oli mainittu muun muassa mekatronikkaan ja viinin tuotantoon liittyvä koulutus.

² Mediaani tilastoidusta syntymävuosista.

TAULUKKO 7. SUOMESTA LÄHTEVÄ PITKÄKESTOINEN JA SUOMEEN SAAPUVA OPISKELIJALIIKKUVUUS TUTKINNOITTAIN 2017

Tutkinto	Opiskelijoita Suomesta	Opiskelijoita Suomeen
Audiovisuaalisen viestinnän perustutkinto	87	46
Autoalan perustutkinto	111	115
Bioenergia-alan perustutkinto	0	6
Elintarvikealan perustutkinto	73	60
Hammastekniikan perustutkinto	0	3
Hevostalouden perustutkinto	66	0
Hiusalalan perustutkinto	88	40
Hotelli- ja ravintola- ja catering-alan perustutkinto	412	173
Kaivosalan perustutkinto	1	0
Kalatalouden perustutkinto	1	0
Kauneudenhoitoalan perustutkinto	78	39
Kello- ja mikromekaniikan perustutkinto	13	0
Kiinteistöpalvelujen perustutkinto	7	1
Kone- ja metallialan perustutkinto	30	116
Kotityö- ja puhdistuspalvelujen perustutkinto	24	9
Kuvallisen ilmaisun perustutkinto	39	1
Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinto	111	62
Laboratorioalan perustutkinto	14	11
Lapsi- ja perhetyön perustutkinto	26	11
Lennonjohdon perustutkinto	0	2
Lentokoneasennuksen perustutkinto	31	17
Liiketalouden perustutkinto	411	314
Liikunnanohjauksen perustutkinto	50	45
Logistiikan perustutkinto	44	37
Luonto- ja ympäristöalan perustutkinto	20	17
Lääkealan perustutkinto	3	5
Maanmittausalan perustutkinto	0	0
Maatalousalan perustutkinto	80	88
Matkailualan perustutkinto	207	52
Merenkulkualan perustutkinto	0	39
Metsäalan perustutkinto	17	82
Muovi- ja kumitekniikan perustutkinto	0	3
Musiikkialan perustutkinto	26	34
Muu tutkinto, mikä?	54	132
Nuoriso- ja vapaa-ajan ohjauksen perustutkinto	44	5
Painoviestinnän perustutkinto	9	44
Pintakäsittelyn perustutkinto	19	27
Prosessiteollisuuden perustutkinto	2	3
Puualan perustutkinto	25	58
Puutarhatalouden perustutkinto	42	29
Rakennusalan perustutkinto	68	97
Sirkusalan perustutkinto	0	1
Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto	615	416
Sähkö- ja automaatiotekniikan perustutkinto	100	158
Talotekniikan perustutkinto	29	10
Tanssialan perustutkinto	19	16
Teknisen suunnittelun perustutkinto	3	1
Tekstiili- ja vaatetusalan perustutkinto	41	39
Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto	42	46
Tieto- ja viestintätekniikan perustutkinto	60	29
Turvallisuusalan perustutkinto	30	35
Veneenrakennuksen perustutkinto	1	2
Verhoilu- ja sisustusalan perustutkinto	8	6
Viittomakielisen ohjauksen perustutkinto	8	0
Yhteensä	3289	2582

Koulutusaloittain tarkasteltuna yleisimmin ulkomaanjaksoja tehdään suurilla koulutusaloilla. Eniten lähteneitä oli vuonna 2017 sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla (25,4 %), tekniikan ja liikenteen alalla (21,3 %) sekä matkailu-, ravitsemis- ja talousalalla (19,6 %). Suomeen tulleista suurin joukko opiskeli tekniikan ja liikenteen alalla (36,1 %). Sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalta Suomeen tuli 21,2 % ja liiketalouden ja hallinnon alalta 12,2 % kaikista Suomeen tulleista opiskelijoista.

Taulukossa 8 on lähteneiden ja saapuneiden opiskelijoiden kokonaismäärä koulutusaloittain sekä suhteutettuna alalla aloittaneisiin vuonna 2017. Matkailu-, ravitsemis- ja talous ala sekä humanistinen ja kasvatusala lähettävät aktiivisesti opiskelijoita ulkomaille suhteessa alalla aloittaneisiin. Luonnonvara- ja ympäristöala vastaanotti eniten ulkomaisia opiskelijoita suhteessa samana vuonna aloittaneisiin. Suomeen saapuneiden kohdalla luokka ”muu koulutus” erottuu vuodesta toiseen erityisen aktiivisena. Tähän luokkaan kuuluvat ne ulkomaiset opiskelijat, joiden tutkintoa ei listalta löydy, tai joiden tutkintoa ei ole osattu vastaanottavissa oppilaitoksissa määrittellä.

TAULUKKO 8. SUOMESTA LÄHTEVÄN PITKÄKESTOISEN OPISKELIJALIIKKUVUUDEN SEKÄ SUOMEEN SAAPUNEIDEN MÄÄRÄ SUHTEESSA KOULUTUKSESSA ALOITTANEISIIN KOULUTUSALOITTAIN

	Suomesta opiskelijoita	%	% aloittaneista 2017	Suomeen opiskelijoita	%	% aloittaneista 2017
Humanistinen ja kasvatusala	78	2,4	10,6	16	0,6	2,2
Kulttuuriala	282	8,6	9,8	160	6,2	5,6
Liiketalouden ja hallinnon ala	411	12,5	7,1	314	12,2	5,4
Luonnontieteiden ala	60	1,8	3,8	29	1,1	1,8
Tekniikan ja liikenteen ala	702	21,3	3,6	933	36,1	4,8
Luonnonvara- ja ympäristöala	225	6,8	10,0	216	8,4	9,6
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	834	25,4	9,0	548	21,2	5,9
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	643	19,6	13,6	234	9,1	5,0
Muu koulutus	54	1,6	24,7	132	5,1	60,3
Yhteensä	3289	100,0		2582	100,0	

Liikkuvuusjärjestelyt ja ulkomaanjakson tarkoitus

Liikkuvuusohjelmista suosituin oli Erasmus+ ammatilliselle koulutukselle 2014-2020, jonka kautta pitkäkestoiselle ulkomaanjaksolle lähti 2320 opiskelijaa eli 71 % kaikista lähteneistä. Oppilaitoksen omalla rahoituksella ulkomaanjaksolle lähti 531 opiskelijaa eli 16 % kaikista lähtijöistä. Suomeen tulevista 74 % liikkui Erasmus+ ammatilliselle koulutukselle 2014-2020 -ohjelman tuella ja 13 % muulla rahoituksella. Opetushallituksen rahoituksella liikkui 7 % ulkomaille lähtijöistä ja runsas prosentti Suomeen tulleita. Erasmus+ -ohjelman osuus rahoittajana on noussut edellisvuodesta sekä lähtevien että tulevien osalta yli 5 prosenttiyksikköä.

TAULUKKO 9. LIKKUVUUSJÄRJESTELYT SUOMESTA LÄHTEVÄSSÄ PITKÄKESTOISESSA JA SUOMEEN SAAPUVASSA OPISKELIJALIKKUVUUDESSA 2017

Liikkuvuusohjelma	Opiskelijoita Suomesta	%	Opiskelijoita Suomeen	%
Erasmus+ ammatilliselle koulutukselle 2014-2020	2320	70,5	1914	74,1
Erasmus+ yleissivistävälle tai aikuiskoulutukselle 2014-2020	8	0,2	60	2,3
Nordplus	25	0,8	43	1,7
Opetushallituksen rahoittama	218	6,6	34	1,3
Oppilaitoksen itse rahoittama	531	16,1	156	6,0
Opiskelijan itse rahoittama ulkomaanjakso	110	3,3	46	1,8
Muu rahoitus	77	2,3	329	12,7
Yhteensä	3289	100,0	2582	100,0

Ulkomaanjakson tarkoituksena oli ulkomaille lähteneiden osalta useimmiten työssäoppiminen (92 %). Suomeen saapuneista 62 % tuli työssäoppimisjaksolle. Työssäoppimisen osuus ulkomaanjakson tarkoituksena on noussut tasaisesti jo vuodesta 2011 asti erityisesti Suomeen saapuneiden kohdalla.

TAULUKKO 10. ULKOMAANJAKSON TARKOITUS 2017

Vaihdon tarkoitus	Opiskelijoita Suomesta	%	Opiskelijoita Suomeen	%
työssäoppiminen	3032	92,2	1599	61,9
muu opiskelu	257	7,8	983	38,1
Yhteensä	3289	100	2582	100

Suomesta lähteneiden opiskelijoiden pitkäkestoinen ulkomaanjakso oli keskimäärin 6 viikon mittainen. Lyhimmät ulkomaanjaksot kestivät 2 viikkoa ja pisimmät vuoden. Suomeen saapuneet opiskelijat viipyivät maassa keskimäärin 3 viikkoa. Lyhimmät vaihdot kestivät 1 viikon ja pisimmät noin 26 viikkoa.

Opiskelijaliikkuvuus alueittain

Taulukossa 11 on esitetty opiskelijaliikkuvuus maakunnittain siten, että pitkä- ja lyhytkestoinen liikkuvuus on yhdistetty yhdeksi luvuksi. Suomesta lähteneiden ja Suomeen saapuneiden osalta eniten liikkuvuutta tapahtuu Uudellamaalla, missä on myös lukumääräisesti eniten oppilaitoksia. Myös Pirkanmaalta ja Pohjois-Pohjanmaalta lähti paljon opiskelijoita ulkomaille ja Pirkanmaalle myös tuli toiseksi eniten ulkomaisia opiskelijoita heti Uudenmaan jälkeen.

TAULUKKO 11. SUOMESTA LÄHTEVÄ PITKÄ- JA LYHYTKESTOINEN SEKÄ SUOMEEN SUUNTAUTUVA OPISKELIJALIKKUVUUS MAAKUNNITTAIN 2017

Maakunta	Suomesta	%	Suomeen	%
Etelä-Karjala	44	0,8	61	2,4
Etelä-Pohjanmaa	194	3,5	104	4,0
Etelä-Savo	225	4,1	60	2,3
Kainuu	104	1,9	32	1,2
Kanta-Häme	229	4,1	68	2,6
Keski-Pohjanmaa	132	2,4	61	2,4
Keski-Suomi	333	6,0	198	7,7
Kymenlaakso	140	2,5	130	5,0
Lappi	238	4,3	66	2,6
Pirkanmaa	492	8,9	246	9,5
Pohjanmaa	434	7,8	79	3,1
Pohjois-Karjala	198	3,6	162	6,3
Pohjois-Pohjanmaa	442	8,0	170	6,6
Pohjois-Savo	154	2,8	110	4,3
Päijät-Häme	162	2,9	95	3,7
Satakunta	131	2,4	158	6,1
Uusimaa	1475	26,6	677	26,2
Varsinais-Suomi	424	7,6	105	4,1
Yhteensä	5551	100	2582	100

Pelkkiä absoluuttisia lukuja havainnollisempaa on tarkastella tilastointivuosien välillä tapahtuvaa muutosta. Taulukossa 12 erotellaan pitkä- ja lyhytkestoisten ulkomaanjaksosten määrät maakunnittain ja niissä tapahtunut muutos vuosien 2017 ja 2016 välillä. Lisäksi tarkastellaan Suomeen saapuneiden opiskelijoiden määrän muutosta maakunnittain. Eniten nousua pitkäkestoiselle ulkomaanjaksolle lähteneiden määrässä on tapahtunut Etelä-Savossa ja Pohjois-Karjalassa. Merkittävin lasku pitkäkestoiselle ulkomaanjaksolle lähtijöissä on tapahtunut Etelä-Karjalassa. Varsinais-Suomi ja Pohjanmaa kasvattivat lyhytkestoiselle ulkomaanjaksolle lähetettyjen määrää huomattavasti. Päijät-Hämeessä ja Satakunnassa lyhytkestoiselle ulkomaanjaksolle lähtijöiden määrät puolestaan laskivat eniten.

Vuonna 2017 Etelä-Karjala vastaanotti ulkomaisia opiskelijoita runsaasti verrattuna edellisvuoteen. Luvut kertovat siitä suuresta vuosittaisesta vaihtelusta, joka ammatillisen koulutuksen liikkuvuuteen maakuntatasolla liittyy.

TAULUKKO 12. OPISKELIJALIIKKUVUUDEN MUUTOS MAAKUNNITTAIN 2017 JA 2016

Maakunta	Suomesta pitkä- kestoinen 2017	Suomesta pitkä- kestoinen 2016	Muutos%	Suomesta lyhyt- kestoinen 2017	Suomesta lyhyt- kestoinen 2016	Muutos%	Suomeen 2017	Suomeen 2016	Muutos%
Etelä-Karjala	33	54	-38,9	11	27	-59,3	61	37	64,9
Etelä-Pohjanmaa	113	147	-23,1	81	83	-2,4	104	192	-45,8
Etelä-Savo	117	97	20,6	108	66	63,6	60	132	-54,5
Kainuu	66	76	-13,2	38	32	18,8	32	43	-25,6
Kanta-Häme	106	118	-10,2	123	89	38,2	68	64	6,3
Keski-Pohjanmaa	85	83	2,4	47	32	46,9	61	93	-34,4
Keski-Suomi	247	290	-14,8	86	105	-18,1	198	138	43,5
Kymenlaakso	107	107	0,0	33	69	-52,2	130	200	-35,0
Lappi	91	94	-3,2	147	158	-7,0	66	62	6,5
Pirkanmaa	334	328	1,8	158	259	-39,0	246	273	-9,9
Pohjanmaa	134	172	-22,1	300	157	91,1	79	62	27,4
Pohjois-Karjala	123	110	11,8	75	109	-31,2	162	111	45,9
Pohjois-Pohjanmaa	255	323	-21,1	187	379	-50,7	170	252	-32,5
Pohjois-Savo	132	143	-7,7	22	53	-58,5	110	119	-7,6
Päijät-häme	127	119	6,7	35	124	-71,8	95	86	10,5
Satakunta	109	106	2,8	22	71	-69,0	158	155	1,9
Uusimaa	895	1005	-10,9	580	807	-28,1	677	627	8,0
Varsinais-Suomi	215	220	-2,3	209	30	596,7	105	123	-14,6
Yhteensä	3289	3592	-8,4	2262	2650	-14,6	2582	2769	-6,8

Ulkomaille lähtevien opiskelijoiden määrä suhteessa opintonsa aloittaneisiin on noussut ainoastaan Länsi-Suomen läänissä vuosina 2016–2017. Suomeen saapuvien osalta pientä nousua on tapahtunut Etelä-Suomen läänissä. Yleisesti trendi oli enimmäkseen laskeva tilastointivuosien välillä.

TAULUKKO 13. PITKÄ- JA LYHYTKESTOINEN OPISKELIJALIIKKUVUUS 2017 JA 2016 LÄÄNEITTÄIN SUHTEESSA VUONNA 2016³ ALOITTANEISIIN (%)

	Suomesta 2017	Suomesta 2016	Suomeen 2017	Suomeen 2016
Etelä-Suomen lääni	11,1	13,7	5,6	5,5
Länsi-Suomen lääni	12,9	12,7	5,7	6,3
Itä-Suomen lääni	10,6	10,7	6,1	6,7
Oulun lääni	12,6	18,4	4,7	6,7
Lapin lääni	13,1	15,1	3,6	3,7
Yhteensä	11,9	13,5	5,5	6,0

3 Vuonna 2017 aloittaneiden määrää ei ollut raportointitietokannasta saatavissa

Opiskelijaliikkuvuus oppilaitostyypeittäin

Suurin osa kansainvälisestä liikkuvuudesta tapahtuu ammatillisissa oppilaitoksissa, joista lähtee ja joihin tulee yli 96 % opiskelijoista.

**TAULUKKO 14. PITKÄ- JA LYHYTKESTOINEN OPISKELIJALIIKKUVUUS
OPPILAITOSTYYPEITTÄIN 2017**

Oppilaitostyyppi	Opiskelijoita Suomesta pitkät vaihdot	%	Opiskelijoita Suomesta lyhyet vaihdot	%	Opiskelijoita Suomeen	%
Ammatillinen oppilaitos	3173	96,5	2204	97,4	2525	97,8
Ammatillinen erikoisoppilaitos	0	0,0	0	0,0	2	0,1
Ammatillinen erityisoppilaitos	72	2,2	57	2,5	38	1,5
Ammatillinen aikuiskoulutuskeskus	35	1,1	1	0,0	6	0,2
Oppisopimustoimisto/-keskus	9	0,3	0	0,0	11	0,4
Yhteensä	3289	100,0	2262	100,0	2582	100,0

6 OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN LIKKUVUUS AMMATILISESSA KOULUTUKSESSA 2017

Suomesta ulkomaille suuntautuva pitkäkestoinen liikkuvuus sukupuolen ja opiskelumuodon mukaan

Tässä luvussa käsitellään pääsääntöisesti opettajien ja muun henkilöstön pitkäkestoista liikkuvuutta koska lyhytkestoinen liikkuvuus kerätään ainoastaan maittain summatietoina. Lyhytkestoinen opettajien ja muun henkilöstön liikkuvuus on mukana myöhemmin tarkasteltaessa liikkuvuutta oppilaitostyypeittäin sekä alueellisesti. Lyhytkestoista liikkuvuutta on tilastoitu vuodesta 2011 lähtien.

Opettajien ja muun henkilöstön pitkäkestoiseksi liikkuvuudeksi laskettiin vähintään 5 työpäivää kestäneet matkat. Vuonna 2017 ammatillista koulutusta tarjoavista organisaatioista lähti ulkomaille yhteensä 1 458 opettajaa ja muuta henkilöstön edustajaa, joista 63 % oli naisia. Lähtevien miesten osuus laskee hiukan joka vuosi.

TAULUKKO 15. ULKOMAILLE LÄHTENEIDEN OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN SUKUPUOLIJAKAUMA 2017

	Opettajat ja muu henkilöstö	%
Mies	552	37,9
Nainen	904	62,0
Tuntematon	2	0,1
Yhteensä	1458	100,0

Ulkomaille lähteistä opettajista ja muusta henkilöstöstä 68 % työskentelee ammatillisena peruskoulutuksena suoritettavan perustutkinnon parissa. Näyttötutkintojen ja ammattitutkintojen ja erityisesti oppisopimuskoulutuksen parissa työskentelevistä opettajista ja muusta henkilöstöstä harva tekee ulkomaanmatkoja. Lähtijöiden osuus vaihtelee vuosittain 1 ja 4 prosentin välillä. Hallintohenkilöstöä ja työpaikkaohjaajia lähti ulkomaanjaksolle 23 % kaikista lähtijöistä vuonna 2017.

TAULUKKO 16. ULKOMAILLE LÄHTENEET OPETTAJAT JA MUU HENKILÖSTÖ OPISKELUMUODOITTAIN 2017

Opiskelumuoto	Opettajat ja muu henkilöstö	%
Ammatillisena peruskoulutuksena suoritettu perustutkinto	995	68,2
Näyttötutkintona suoritettu perustutkinto	60	4,1
Ammattitutkinto	37	2,5
Erikoisammattitutkinto	28	1,9
Perustutkinto, oppisopimuskoulutus	0	0,0
Ammatti- ja erikoisammattitutkinto, oppisopimuskoulutus	0	0,0
Muu esim. hallintohenkilöstö ja työpaikkaohjaajat	338	23,2
Yhteensä	1458	100

Opettajien ja muun henkilöstön pitkäkestoinen liikkuvuus tutkinnoittain ja koulutusaloittain

Taulukossa 17 on esitetty Suomesta ulkomaille lähteneiden opettajien ja muun henkilöstön liikkuvuusluvut tutkinnoittain. Suurin yksittäinen ryhmä lähtijöitä eli 315 henkilöä työskentelee muissa kuin suoranaississa opetustehtävissä, esimerkiksi oppilaitoksen hallinnossa tai työpaikkaohjaajina. Toiseksi suurin lähtijöiden ryhmä työskenteli sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon (180 henkilöä) parissa. Kolmanneksi suurin lähtijöiden ryhmä työskentelee liiketalouden perustutkinnon parissa (161 henkilöä). Kieltenopettajia lähti 89 ulkomaille.

TAULUKKO 17. OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS TUTKINNOITTAIN 2017

Tutkinto	Opettajia ja muuta henkilöstöä Suomesta
Audiovisuaalisen viestinnän perustutkinto	22
Autoalan perustutkinto	44
Bioenergia-alan perustutkinto	2
Elintarvikealan perustutkinto	20
Hevostalouden perustutkinto	9
Hiusalan perustutkinto	23
Hotelli- ja ravintola- ja catering-alan perustutkinto	104
Kalatalouden perustutkinto	1
Kauneudenhoitoalan perustutkinto	14
Kiinteistöalan perustutkinto	2
Kone- ja metallialan perustutkinto	26
Kotityö- ja puhdistuspalvelujen perustutkinto	11
Kuvallisen ilmaisen perustutkinto	15
Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinto	23
Laboratorioalan perustutkinto	2
Lapsi- ja perhetyön perustutkinto	3
Lennonjohdon perustutkinto	2
Lentokoneasennuksen perustutkinto	6
Liiketalouden perustutkinto	161
Liikunnanohjauksen perustutkinto	10
Logistiikan perustutkinto	16
Luonto- ja ympäristöalan perustutkinto	4
Lääkealan perustutkinto	3
Maatalousalan perustutkinto	19
Matkailualan perustutkinto	42
Merenkulkualan perustutkinto	7
Metsäalan perustutkinto	21
Muovi- ja kumitekniiikan perustutkinto	1
Musiikkialan perustutkinto	24
Muu koulutus (esim. kieltenopettajat)	89
Muu tehtävä (esim. hallintohenkilöstö)	295
Muu tehtävä (työpaikkaohjaajat)	20
Muu tutkinto, mikä?	51
Nuoriso- ja vapaa-ajan ohjauksen perustutkinto	13
Painoviestinnän perustutkinto	3
Pintakäsittelyn perustutkinto	8
Prosessiteollisuuden perustutkinto	3
Puualan perustutkinto	7

Tutkinto	Opettajia ja muuta henkilöstöä Suomesta
Puutarhatalouden perustutkinto	13
Rakennusalan perustutkinto	28
Sirkusalan perustutkinto	2
Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto	180
Sähkö- ja automaatiotekniikan perustutkinto	30
Talotekniikan perustutkinto	7
Tanssialan perustutkinto	2
Teknisen suunnittelun perustutkinto	0
Tekstiili- ja vaatetusalan perustutkinto	7
Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto	15
Tieto- ja viestintätekniikan perustutkinto	24
Turvallisuusalan perustutkinto	21
Verhoilualan perustutkinto	3
Yhteensä	1458

Muu tutkinto -luokkaan kuului mm. valmentavan koulutuksen parissa työskentelevää henkilöstöä.

Koulutusaloittain tarkasteluna eniten ulkomaanjaksoja tehdään luokassa ”Muu koulutus”, johon kuuluvat kieltenopettajat, hallintohenkilöstö, työpaikkaohjaajat sekä erityis- ja erikoissammattitutkintojen parissa työskentelevät opettajat ja muu henkilöstö. Varsinaisista koulutusaloista tekniikan ja liikenteen ala lähetti eniten opettajia ja muuta henkilöstöä ulkomaille vuonna 2017.

TAULUKKO 18. OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS KOULUTUSALOITTAIN 2017

	Opettajat ja muu henkilöstö	%
Humanistinen ja kasvatusala	16	1,1
Kulttuuriala	88	6,0
Liiketalouden ja hallinnon ala	161	11,0
Luonnontieteiden ala	24	1,6
Tekniikan ja liikenteen ala	260	17,8
Luonnonvara- ja ympäristöala	67	4,6
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	230	15,8
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	157	10,8
Muu koulutus	455	31,2
Yhteensä	1458	100,0

Liikkuvuusjärjestelyt ja ulkomaanjakson tarkoitus

Vuonna 2017 opettajien ja muun henkilöstön liikkuvuudesta 17,6 % tapahtui oppilaitoksen omalla rahoituksella ja 11 % Opetushallituksen jakamalla valtionavustuksella. Erasmus+ -ohjelman rahoituksella ulkomaille lähti reilusti yli puolet oppilaitosten opettajista ja muusta henkilöstöstä. Erasmus+ ohjelman rahoitusosuus on noussut lähes 15 % edellisvuodesta.

TAULUKKO 19. LIKKUVUUSJÄRJESTELYT OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN LIKKUVUUDESSA 2017

Liikkuvuusohjelma	Opettajat ja muu henkilöstö	%	Muutos %
Erasmus+ ammatilliselle koulutukselle 2014-2020	815	55,9	14,5
Erasmus+ yleissivistävälle tai aikuiskoulutukselle 2014-2020	62	4,3	-8,8
Nordplus	17	1,2	-60,5
Opetushallituksen rahoittama	159	10,9	-7,0
Oppilaitoksen itse rahoittama	257	17,6	-14,3
Muu rahoitus	148	10,2	11,3
Yhteensä	1458	100,0	

Opettajat ja muu henkilöstö lähtivät vuonna 2017 ulkomaille useimmiten muun kuin työelämäjakson tai opettajavaihdon takia. Tähän luokkaan kuuluvat esimerkiksi yhteistyöprojekteihin ja kehittämishankkeisiin liittyvät matkat tai valmistelevat vierailut.

TAULUKKO 20. OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN ULKOMAANJAKSON TARKOITUS 2017

Vaihdon tarkoitus	Opettajat ja muu henkilöstö	%
työelämäjakso	143	9,8
opettajavaihto	363	24,9
Muu	952	65,3
Yhteensä	1458	100,0

Opettajien ja muun henkilöstön pitkäkestoiset liikkuvuusjaksot kestivät keskimäärin yhden viikon. Lyhimmillään matkat kestivät viikon ja pisimmillään 34 viikkoa.

Suomeen suuntautuva opettajien ja henkilöstön liikkuvuus

Suomeen tuli 3 683 opettajaa tai muuta henkilöstön edustajaa.

Suomesta ulkomaille lähtevien opettajien ja muun henkilöstön pitkä- ja lyhytkestoinen sekä Suomeen suuntautuva liikkuvuus alueittain

Uusimaa sekä lähettää että vastaanottaa edelleen eniten opettajia ja muuta henkilöstöä. Lyhytkestoisia eli alle 5 työpäivää kestäviä ulkomaanmatkoja tehtiin useimmiten Uudelta maalta ja Pirkanmaalta. Eniten ulkomaalaisia opettajia ja muuta henkilöstöä saapui Uudenmaan ja Pirkanmaan oppilaitoksiin.

Taulukossa 21 on esitetty opettajien ja muun henkilöstön liikkuvuus maakunnittain ja siinä tapahtuneet muutokset vuosien 2017 ja 2016 välillä. Pitkäkestoiselle ulkomaanjaksolle

lähteneiden opettajien ja muun henkilöstön määrä on noussut erityisesti Pohjois-Savossa ja Kanta-Hämeessä. Laskua lähtijöiden määrässä on tapahtunut eniten Etelä-Savossa ja Lapissa. Lyhytkestoisten ulkomaanjaksojen määrässä huomattavinta kasvua tarkasteluvuosien välillä on ollut Varsinais-Suomessa. Eniten nousua Suomeen saapuneiden opettajien ja muun henkilöstön määrässä oli Lapissa ja Kanta-Hämeessä.

TAULUKKO 21. SUOMESTA LÄHTEVÄN JA SUOMEEN SUUNTAUTUVAN OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS MAAKUNNITTAIN 2017 JA MUUTOS EDELLISVUOTEEN

Maakunta	Suomesta opettajat ja muu henkilöstö (> 5 vrk) 2017	%	Muutos %	Suomesta opettajat ja muu henkilöstö (< 5 vrk) 2017	%	Muutos %	Opettajia ja muuta henkilöstöä Suomeen 2017	%	Muutos %
Etelä-Karjala	13	0,9	62,5	12	0,8	-66,7	33	0,9	-13,2
Etelä-Pohjanmaa	58	4,0	5,5	26	1,7	-38,1	92	2,5	-64,2
Etelä-Savo	23	1,6	-51,1	70	4,6	40,0	37	1,0	-68,1
Kainuu	24	1,6	-27,3	15	1,0	-37,5	32	0,9	-3,0
Kanta-Häme	54	3,7	86,2	87	5,7	-20,9	133	3,6	137,5
Keski-Pohjanmaa	26	1,8	-39,5	53	3,5	47,2	21	0,6	-64,4
Keski-Suomi	134	9,2	14,5	77	5,1	-45,8	104	2,8	-24,6
Kymenlaakso	54	3,7	8,0	73	4,8	-18,9	79	2,1	-16,8
Lappi	24	1,6	-44,2	54	3,6	-8,5	145	3,9	253,7
Pirkanmaa	148	10,2	35,8	130	8,6	13,0	714	19,4	38,4
Pohjanmaa	67	4,6	6,3	126	8,3	16,7	142	3,9	79,7
Pohjois-Karjala	37	2,5	-21,3	27	1,8	-50,9	141	3,8	74,1
Pohjois-Pohjanmaa	142	9,7	-16,5	72	4,7	-31,4	284	7,7	-17,2
Pohjois-Savo	61	4,2	190,5	30	2,0	-53,8	62	1,7	40,9
Päijät-häme	33	2,3	13,8	39	2,6	2,6	104	2,8	19,5
Satakunta	64	4,4	18,5	59	3,9	7,3	103	2,8	45,1
Uusimaa	385	26,4	-11,1	453	29,8	-37,7	1351	36,7	4,1
Varsinais-Suomi	111	7,6	46,1	117	7,7	85,7	106	2,9	39,5
Yhteensä	1458	100,0	2,2	1520	100,0	-20,8	3683	100,0	7,4

Lääneittäin tarkasteluna Etelä-Suomen lääni lähettää eniten opettajia ja muuta henkilöstöä ulkomaille. Etelä-Suomen lääni myös vastaanotti eniten ulkomaisia opettajia ja muuta henkilöstöä.

TAULUKKO 22. SUOMESTA LÄHTEVÄ JA SUOMEEN SUUNTAUTUVA OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS LÄÄNEITTÄIN 2017 (%)

	Suomesta	Suomeen
Etelä-Suomen lääni	40,4	46,2
Länsi-Suomen lääni	40,2	34,8
Itä-Suomen lääni	8,3	6,5
Oulun lääni	8,5	8,6
Lapin lääni	2,6	3,9
Yhteensä	100,0	100,0

Suomesta lähtevien opettajien ja muun henkilöstön pitkä- ja lyhytkestoinen sekä Suomeen suuntautuva liikkuvuus oppilaitostyypeittäin

Opettajien ja muun henkilöstön liikkuvuus keskittyy opiskelijaliikkuvuuden tapaan enimmäkseen ammatillisiin oppilaitoksiin.

TAULUKKO 23. OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS OPPILAITOSTYYPEITTÄIN 2017

Oppilaitostyyppi	Opettaja ja muuta henkilöstöä Suomesta (> 5 vrk)	%	Opettaja ja muuta henkilöstöä Suomesta (< 5 vrk)	%	Opettaja ja muuta henkilöstöä Suomeen	%
Ammatillinen oppilaitos	1303	89,4	1389	91,4	3258	88,5
Ammatillinen erikoisoppilaitos	4	0,3	30	2,0	0	0,0
Ammatillinen erityisoppilaitos	91	6,2	41	2,7	125	3,4
Ammatillinen aikuiskoulutuskeskus	58	4,0	60	3,9	300	8,1
Oppisopimustoimisto/-keskus	2	0,1	0	0,0	0	0,0
Yhteensä	1458	100	1520	100	3683	100

7 LIIKKUVUUDEN YHTEISTYÖMAAT JA -ALUEET

Ammatillisen koulutuksen liikkuvuus on ollut erittäin Eurooppa-painotteista koko sen ajan, mitä liikkuvuutta on tilastoitu. Sekä Suomesta lähteneiden, että Suomeen saapuneiden opiskelijoiden suosituimmat kohde- ja lähtömaat sijaitsevat lähes kaikki Euroopassa. Jo toista vuotta on Kiina 10 suosituimman lähtömaan joukossa. Opettajien ja muun henkilöstön matkat ovat myös suuntautuneet Eurooppaan.

Ulkomaanjaksoille lähtevät opiskelijat suosivat lähialueita eli Viroa ja Ruotsia. Lähialueille suuntautuvat jaksot ovat enimmäkseen lyhyitä, kun taas Keski- ja Etelä-Eurooppaan mennään useimmiten pidemmille ulkomaanjaksoille. Suomeen tullaan useimmiten Keski-Euroopasta.

TAULUKKO 24. PITKÄ- JA LYHYTKESTOISILLE ULKOMAANJAKSOILLE LÄHTENEIDEN JA SUOMEEN SAAPUNEIDEN OPISKELIJOIDEN 10 YLEISINTÄ KOHDE- JA LÄHTÖMAATA

Kohdema	Lähteneet pitkäkestoiset	Kohdema	Lähteneet lyhytkestoiset	Lähtömaa	Saapuneet
Espanja	739	Ruotsi	533	Saksa	542
Saksa	355	Viro	432	Ranska	305
Britannia	286	Venäjä	180	Espanja	230
Alankomaat	178	Espanja	142	Britannia	160
Ranska	162	Saksa	142	Alankomaat	153
Ruotsi	143	Norja	106	Viro	140
Malta	135	Britannia	90	Slovenia	115
Viro	132	Tanska	75	Venäjä	113
Italia	112	Ranska	59	Kiina	96
Unkari	103	Italia	52	Unkari	88

Espanja on noussut kärkisijalle opettajien ja muun henkilöstön pitkäkestoisen liikkuvuuden kohdemaana. Lyhytkestoisessa liikkuvuudessa Ruotsi ja Viro ovat suosituimpia kohteita. Suomeen tulevien opettajien ja muun henkilöstön lähtömaiden listalla ykköspaikalla on noussut Kiina ja 10 kärkimaan joukkoon myös Korean tasavalta.

TAULUKKO 25. PITKÄ- JA LYHYTKESTOISELLE ULKOMAANJAKSOILLE LÄHTENEIDEN JA SUOMEEN SAAPUNEIDEN OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN 10 YLEISINTÄ KOHDE- JA LÄHTÖMAATA.

Kohdema	Lähteneet (> 5 vrk)	Kohdema	Lähteneet (< 5 vrk)	Lähtömaa	Saapuneet
Espanja	152	Ruotsi	264	Kiina	348
Britannia	144	Viro	237	Espanja	323
Saksa	121	Saksa	149	Saksa	303
Alankomaat	78	Venäjä	142	Alankomaat	249
Ranska	71	Alankomaat	109	Korean tasavalta	182
Italia	68	Britannia	83	Japani	176
Kiina	63	Espanja	71	Ranska	151
Unkari	48	Tanska	68	Venäjä	128
Arabiemiirikunnat	43	Latvia	62	Viro	113
Irlanti	43	Norja	41	Israel	112

Liikkuvuus on edelleen hyvin Eurooppa-keskeistä, mutta Aasian osuus kasvaa jatkuvasti erityisesti Suomeen tulevien opettajien ja muun henkilöstön keskuudessa.

TAULUKKO 26. OPISKELIJALIKKUVUUS SEKÄ OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN LIKKUVUUS MAANOSITTAIN 2017

	Lähteneet opiskelijat	Saapuneet opiskelijat	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö	Saapuneet opettajat ja muu henkilöstö
Aasia	5,2	5,2	7,3	29,1
Afrikka	0,6	0,5	1,0	0,8
Eurooppa	93,0	93,4	89,8	64,1
Latinalainen Amerikka ja Karibia	0,2	0,2	0,1	2,0
Pohjois-Amerikka	1,0	0,7	1,9	3,6
Oseania	0,1	0,0	0,1	0,4
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0

Taulukossa 27 on esitetty maakohtaiset liikkuvuusluvut ammatillisessa koulutuksessa.

TAULUKKO 27. OPISKELIJALIKKUVUUS SEKÄ OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN LIKKUVUUS MAITTAIN 2017

	Lähteneet opiskelijat pitkät vaihdot	Lähteneet opiskelijat lyhyet vaihdot	Saapuneet opiskelijat	Lähteneet opettajat (> 5 vrk)	Lähteneet opettajat (< 5 vrk)	Saapuneet opettajat
Aasia	247	42	134	191	25	1073
Arabiemiirikunnat	3	6	6	43	7	0
Filippiinit	1	0	0	0	0	30
Hong Kong	0	0	0	0	1	0
Georgia	0	0	0	1	0	0
Indonesia	2	0	0	0	0	23
Intia	25	0	0	6	0	36
Irak	1	0	0	0	0	8
Iran	0	1	0	0	0	0
Israel	2	1	5	0	1	112
Japani	15	0	6	14	0	176
Jordania	0	0	0	2	2	1
Kazakstan	2	1	0	0	1	37
Kiina	80	20	96	63	4	348
Korean tasavalta	6	0	0	12	0	182
Kypros	22	0	0	6	0	1
Libanon	0	0	0	1	0	0
Libya	0	0	0	0	0	6
Malediivit	1	0	0	0	0	0
Malesia	0	3	0	1	0	0
Myanmar	1	0	0	0	0	0
Nepal	24	0	0	6	0	1
Pakistan	1	0	0	0	0	0
Palestiinan itsehallintoalue	0	0	0	0	0	9
Qatar	0	0	0	1	3	0
Saudi-Arabia	2	0	0	11	0	44

	Lähteneet opiskelijat pitkät vaihdot	Lähteneet opiskelijat lyhyet vaihdot	Saapuneet opiskelijat	Lähteneet opettajat (> 5 vrk)	Lähteneet opettajat (< 5 vrk)	Saapuneet opettajat
Singapore	5	0	0	3	0	14
Sri Lanka	0	0	0	0	0	2
Taiwan	2	0	0	3	0	0
Thaimaa	47	0	0	12	0	20
Turkki	4	10	21	6	6	23
Vietnam	1	0	0	0	0	0
Afrikka	32	1	14	23	6	28
Eritrea	1	0	2	0	0	0
Etelä-Afrikka	5	0	0	5	0	1
Etiopia	2	0	0	0	0	0
Ghana	2	0	5	0	0	2
Kambodza	1	0	0	0	0	0
Kenia	1	0	0	0	0	1
Keski-Afrikan tasavalta	1	0	0	0	0	0
Mauritius	1	0	0	0	0	0
Mosambik	1	0	0	0	0	0
Nigeria	0	0	1	0	0	0
Reunion	0	0	0	0	0	2
Sierra Leone	5	0	6	0	6	5
Tansania	9	1	0	13	0	7
Tunisia	0	0	0	0	0	7
Uganda	3	0	0	5	0	3
Eurooppa	2962	2200	2412	1184	1489	2361
Alankomaat	178	46	153	78	109	249
Albania	0	0	0	2	0	0
Belgia	52	0	68	15	32	106
Bosnia-Hertsegovina	0	0	0	0	0	0
Britannia	286	90	160	144	83	111
Bulgaria	1	0	5	6	6	3
Espanja	739	142	230	152	71	323
Färsaaret	0	2	0	2	3	0
Gibraltari	3	0	0	0	0	0
Irlanti	56	0	33	43	25	15
Islanti	30	14	19	4	6	16
Italia	112	52	48	68	39	84
Itävalta	31	38	35	26	15	40
Kosovo	1	0	0	2	2	2
Kreikka	28	12	0	18	10	13
Kroatia	18	13	4	7	6	19
Latvia	31	48	31	20	62	58
Liettua	12	32	24	15	13	39
Luxemburg	8	1	2	1	1	1
Makedonia	0	2	0	1	1	0
Malta	135	4	2	29	8	16
Monaco	1	0	0	0	0	0

	Lähteneet opiskelijat pitkät vaihdot	Lähteneet opiskelijat lyhyet vaihdot	Saapuneet opiskelijat	Lähteneet opettajat (> 5 vrk)	Lähteneet opettajat (< 5 vrk)	Saapuneet opettajat
Norja	32	106	39	20	41	55
Portugali	55	7	50	42	6	39
Puola	31	33	35	13	14	31
Ranska	162	59	305	71	30	151
Romania	1	19	11	4	2	20
Ruotsi	143	533	33	37	264	93
Saksa	355	142	542	121	149	303
Slovakia	15	0	0	4	4	5
Slovenia	67	6	115	39	10	61
Suomi/Ahvenanmaa	0	0	0	1	0	0
Sveitsi	5	36	2	9	0	25
Tanska	64	75	40	40	68	71
Tsekki	46	37	84	26	6	30
Ukraina	0	0	0	0	0	21
Unkari	103	36	88	48	23	92
Valko-Venäjä	0	3	1	0	1	28
Venäjä	29	180	113	43	142	128
Viro	132	432	140	33	237	113
Latinalainen Amerikka ja Karibia	4	5	5	2	0	74
Argentiina	0	0	0	0	0	17
Brasilia	1	5	1	1	0	22
Chile	1	0	0	0	0	11
Costa Rica	0	0	4	0	0	0
Ecuador	1	0	0	0	0	0
Meksiko	0	0	0	0	0	4
Nicaragua	1	0	0	0	0	0
Peru	0	0	0	0	0	15
Uruguay	0	0	0	1	0	5
Pohjois-Amerikka	41	14	17	56	0	134
Grönlanti	0	12	0	1	0	0
Kanada	27	0	17	16	0	50
Yhdysvallat USA	14	2	0	39	0	84
Oseania	3	0	0	2	0	13
Australia	3	0	0	0	0	12
Uusi-Seelanti	0	0	0	2	0	1
Kaikki yhteensä	3289	2262	2582	1458	1520	3683

LIITTEET

Liite 1. Kansainvälinen liikkuvuus koulutuksen järjestäjittäin

	Lähteneet opiskelijat pitkät vaihdot	Lähteneet opiskelijat lyhyet vaihdot	Saapuneet opiskelijat	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (> 5 vrk)	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (< 5 vrk)	Saapuneet opettajat ja muu henkilöstö
Ahlmanin koulun säätiö	21	0	4	2	0	23
Aitoon emäntäkoulu Oy	0	6	0	0	2	0
Ami-säätiö	20	0	0	12	2	11
Ammattienedistämislaitossäätiö	0	0	0	0	0	0
AVA-instituutin kannatusyhdistys ry	0	0	0	0	0	0
Axxell Utbildning Ab	23	197	5	13	67	16
Espoon seudun koulutus-kuntayhtymä Omnia	174	126	147	79	97	745
Etelä-Karjalan koulutus-kuntayhtymä	33	11	61	13	12	33
Etelä-Savon Koulutus Oy	66	97	40	7	63	29
Finanssi- ja vakuutus-koulutus FINVA	X	X	X	X	X	X
Finavia Oyj	0	0	2	2	0	0
Finnair Oyj	X	X	X	X	X	X
Folkhälsan Utbildning AB	1	0	0	0	0	0
Fria kristliga folkhögskolföreningen r.f.	X	X	X	X	X	X
Haapaveden opiston kannatusyhdistys ry.	3	0	0	2	0	0
Harjun Oppimiskeskus Oy	11	0	0	0	14	0
HAUS Kehittämiskeskus Oy	0	0	0	0	0	0
Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö	35	0	4	12	0	6
Helsingin kaupunki	110	26	158	10	58	0
Helsingin Konservatorion Säätiö	5	8	7	0	4	9
Helsinki Business College Oy	41	68	65	27	41	64
Hengityslitto Heli ry	40	8	12	40	22	92
Hevosopisto Oy	27	2	2	8	3	120
Hyria koulutus Oy	61	28	33	31	37	67
Hämeen ammatillisen korkeakoulutuksen kuntayhtymä	11	27	13	8	27	0
Invalidiliitto ry	6	0	0	8	6	0
Invalidisäätiö	23	0	18	15	9	31
Itä-Savon koulutuskuntayhtymä	44	11	20	12	6	8
Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy	1	0	0	0	0	1

	Lähteneet opiskelijat pitkät vaihdot	Lähteneet opiskelijat lyhyet vaihdot	Saapuneet opiskelijat	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (> 5 vrk)	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (< 5 vrk)	Saapuneet opettajat ja muu henkilöstö
Itä-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	32	2	34	23	35	110
Joensuun kaupunki	4	20	5	1	1	0
Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä	59	15	24	17	2	19
Jollas-Opisto Oy	0	0	0	0	0	0
Jyväskylän koulutuskuntayhtymä	228	75	193	122	69	99
Jyväskylän kristillisen opiston säätiö	4	0	0	0	0	1
Jyväskylän talouskouluyhdistys ry.	0	0	0	0	0	0
Järviseedun koulutuskuntayhtymä	0	0	0	0	0	0
Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos	62	38	32	24	15	32
Kalajoen Kristillisen Opiston Kannatusyhdistys ry	0	0	0	0	0	0
Kanneljärven kansanopiston kannatusyhdistys r.y.	0	0	0	0	0	0
Kauppiaitten Kauppaoppilaitos Oy	30	40	8	13	8	29
Kaustisen evankelisen kansanopiston kannatusyhdistys ry	X	X	X	X	X	X
Kellosepäntaidon Edistämissäätiö	13	1	0	0	2	0
Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia	31	102	5	4	23	0
Keski-Pohjanmaan konservatorion kannatusyhdistys ry.	0	12	0	6	5	9
Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä	85	35	61	20	48	12
Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	115	20	78	50	18	141
Kiinteistöalan koulutussäätiö	0	0	0	0	4	0
Kiipulasäätiö	3	39	8	21	2	2
K-instituutti Oy	X	X	X	X	X	X
Kirkkopalvelut ry	36	21	16	15	6	16
Kisakalliosäätiö	0	0	0	0	0	0
Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy	0	0	0	0	0	0
Korpisaaren Säätiö	12	0	0	4	6	0
Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä	33	15	69	14	19	21
Koulutuskuntayhtymä Tavastia	26	28	39	6	27	10
Kouvolan ammatillinen aikuiskoulutussäätiö	X	X	X	X	X	X
Kouvolan kaupunki	63	18	61	40	40	58
Kuopion konservatorion kannatusyhdistys ry	0	12	1	2	1	5

	Lähteneet opiskelijat pitkät vaihdot	Lähteneet opiskelijat lyhyet vaihdot	Saapuneet opiskelijat	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (> 5 vrk)	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (< 5 vrk)	Saapuneet opettajat ja muu henkilöstö
Kuopion Talouskoulun Kannatusyhdistys ry	0	0	0	0	0	0
Kuortaneen urheiluopistosäätiö	2	0	0	0	0	0
Lahden musiikkiopisto Oy	6	0	5	1	0	1
Lounais-Hämeen ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä	39	27	6	9	6	1
Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä	35	0	19	4	0	10
Luksia, Länsi-Uudenmaan ammatti-koulutuskuntayhtymä	45	20	32	14	7	10
Länsirannikon Koulutus Oy	33	5	109	33	28	78
Maalariammattikoulun Kannatusyhdistys ry	0	0	0	0	0	0
Markkinointi-Instituutin kannatusyhdistys r.y.	0	0	0	0	0	0
Marttayhdistyksen liitto ry.	0	0	0	0	0	0
Nanso Group Oy	X	X	X	X	X	X
Optima samkommun	28	101	4	2	52	9
Oulun aikuiskoulutuskeskus Oy	0	0	0	0	4	0
Oulun kaupunki	0	0	0	0	0	0
Oulun seudun koulutuskuntayhtymä	94	149	121	66	38	154
Oy Porvoo International College Ab	21	21	3	7	64	49
Paasikiviopistoyhdistys ry	0	0	0	0	0	0
Palloilu Säätiö	0	0	0	0	0	0
Peimarin koulutuskuntayhtymä	2	0	3	1	1	2
Perho liiketalousopisto	63	176	40	47	33	47
Peräpohjolan kansanopiston kannatusyhdistys ry	1	0	0	0	5	0
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	118	55	157	36	26	140
Pohjois-Satakunnan kansanopiston kannatusyhdistys ry	0	13	0	0	2	0
Pohjois-Savon kansanopistoseura ry	0	0	0	0	0	0
Pohjois-Suomen Koulutuskeskussäätiö	0	0	0	0	0	0
Pohto Oy	X	X	X	X	X	X
Pop & Jazz Konservatorion Säätiö	0	6	0	0	2	0
Päijät-Hämeen koulutuskonserni	103	11	66	30	35	96
Raahen koulutuskuntayhtymä	59	10	13	17	4	19

	Lähteneet opiskelijat pitkät vaihdot	Lähteneet opiskelijat lyhyet vaihdot	Saapuneet opiskelijat	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (> 5 vrk)	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (< 5 vrk)	Saapuneet opettajat ja muu henkilöstö
Raahen Porvari- ja Kauppakoulurahasto	0	5	0	0	2	0
Raision seudun koulutuskuntayhtymä	35	12	31	30	18	7
Rakennusteollisuus RT ry.	0	0	0	0	0	0
Rastor Oy	0	0	0	0	0	0
Rautaruukki Oyj	0	0	0	0	0	0
Rovalan Settlementti ry	0	0	0	0	0	0
Rovaniemen koulutuskuntayhtymä	54	29	61	12	8	45
S. ja A. Bovalliuksen säätiö	0	4	0	7	0	0
Saamelaisalueen koulutuskeskus	5	16	0	8	18	100
Salon seudun koulutuskuntayhtymä	20	0	0	0	0	0
Sastamalan koulutuskuntayhtymä	58	47	15	18	32	41
Satakunnan koulutuskuntayhtymä	76	4	49	31	29	25
Savon koulutuskuntayhtymä	113	6	109	45	25	57
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä	94	79	104	51	17	92
Suomen Ilmailuopisto Oy	X	X	X	X	X	X
Suomen Kansallisoopperan Säätiö	0	0	0	0	0	0
Suomen Kosmetologien Yhdistyksen Opiston Säätiö	1	0	0	1	0	0
Suomen Nuorisio-piston kannatusyhdistys r.y.	0	0	0	3	0	0
Suomen Urheiluopiston Kannatusosakeyhtiö	14	24	24	2	4	7
Suomen ympäristöopisto SYKLI Oy	0	0	0	2	22	0
Suomen Yrittäjäopiston Kannatus Oy	0	2	0	3	3	0
Suupohjan koulutuskuntayhtymä	5	0	0	0	0	0
Svenska framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab	X	X	X	X	X	X
Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur	35	185	16	33	53	49
Taidekoulu Maa:n kannatusyhdistys ry	X	X	X	X	X	X
Tampereen Aikuiskoulutussäätiö	5	0	0	24	31	239
Tampereen kaupunki	224	83	222	93	55	287
Tampereen Musiikkiopiston Säätiö	0	2	0	7	5	0
Tanhuvaaran Säätiö	7	0	0	1	1	0
Teak Oy	0	0	0	0	0	0
Toyota Auto Finland Oy	0	0	0	0	4	0

	Lähteneet opiskelijat pitkät vaihdot	Lähteneet opiskelijat lyhyet vaihdot	Saapuneet opiskelijat	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (> 5 vrk)	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (< 5 vrk)	Saapuneet opettajat ja muu henkilöstö
Tri Matthias Ingmanin säätiö	2	0	0	2	0	0
Turun Aikuiskoulutussäätiö	0	0	0	0	0	0
Turun Ammattiopistosäätiö	0	0	0	0	0	0
Turun kaupunki	87	0	45	61	31	69
Turun konservatorion kannatusyhdistys r.y.	0	0	0	0	0	0
Turun kristillisen opiston säätiö	13	0	2	2	0	2
Työtehoseura ry	0	0	0	0	0	0
Vaasan kaupunki	71	14	59	32	21	84
Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymä	22	20	4	4	4	122
Valmet Automotive Oy	X	X	X	X	X	X
Valtakunnallinen valmennus- ja liikuntakeskus Oy	4	0	0	0	0	0
Vantaan kaupunki	63	17	32	19	16	16
Varalan Säätiö	4	0	1	0	1	2
Vuokatin säätiö	4	0	0	0	0	0
Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä	17	0	0	5	4	0
Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä	15	11	5	12	8	4
Yhteensä	3289	2262	2582	1458	1520	3683

X = Tietoja ei saatu

Liite 2. Kansainvälinen liikkuvuus organisaatioittain

	Lähteneet opiskelijat pitkät vaihdot	Lähteneet opiskelijat lyhyet vaihdot	Saapuneet opiskelijat	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (> 5 vrk)	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (< 5 vrk)	Saapuneet opettajat ja muu henkilöstö
AEL	0	0	0	0	0	0
Ahlmanin ammattiopisto	21	0	4	2	0	23
Aikuiskoulutuskeskus Kouvola	X	X	X	X	X	X
Aitoon koulutuskeskus	0	6	0	0	2	0
Amiedu	20	0	0	12	2	11
Ammattiopisto Lappia	31	102	5	4	23	0
Ammattiopisto Livia	2	0	3	1	1	2
Ammattiopisto Luovi	40	8	12	39	22	92
Ammattiopisto Luovi, Aikuiskoulutus	0	0	0	1	0	0
Ammattiopisto Tavastia	26	28	39	6	27	10
AVA-instituutti	0	0	0	0	0	0
Avia College	0	0	2	2	0	0
Axxell	23	197	5	13	67	16
Bovallius ammattiopisto	0	4	0	7	0	0
Edupoli	10	0	4	0	15	40
Eerikkilän Urheiluopisto	0	0	0	0	0	0
Etelä-Kymenlaakson ammattiopisto	33	15	69	14	19	21
Etelä-Kymenlaakson ammattiopisto, oppisopimuskoulutus*	0	0	0	0	0	0
Etelä-Pohjanmaan Opisto	12	0	0	4	6	0
Etelä-Savon ammattiopisto	66	97	40	7	63	29
Finanssi- ja vakuutus koulutus FINVA	X	X	X	X	X	X
Finnairin Ilmailuopisto	0	0	0	0	0	0
Forssan ammatti-instituutti	39	27	6	9	6	1
Forssan oppisopimustoimisto	0	0	0	0	0	0
Fria Kristliga Folkhögskolan	X	X	X	X	X	X
Haapajärven ammattiopisto	X	X	X	X	X	X
Haapaveden ammattiopisto	5	0	3	2	0	1
Haapaveden Opisto	3	0	0	2	0	0
Harjun oppimiskeskus	11	0	0	0	14	0
HAUS College	0	0	0	0	0	0
Helsingin Diakoniaopisto	35	0	4	12	0	0
Helsingin Konservatorio	5	8	7	0	4	9
Helsingin maalariammattikoulu	0	0	0	0	0	0
Hyria koulutus Oy	61	28	33	31	37	67
Hämeen ammatti-instituutti	11	27	13	8	27	0
Hämeenlinnan seudun oppisopimustoimisto	0	0	0	0	0	0

	Lähteneet opiskelijat pitkät vaihdot	Lähteneet opiskelijat lyhyet vaihdot	Saapuneet opiskelijat	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (> 5 vrk)	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (< 5 vrk)	Saapuneet opettajat ja muu henkilöstö
Ingmanin käsi- ja taideollisuusoppilaitos	2	0	0	2	0	0
Itä-Suomen Liikuntaopisto	1	0	0	0	0	1
Joensuun konservatorio	4	20	5	1	1	0
Jollas Instituutti	0	0	0	0	0	0
Jyväskylän aikuisopisto	20	1	2	34	10	21
Jyväskylän ammattiopisto	184	72	155	64	42	73
Jyväskylän palvelualan opisto	0	0	0	0	0	0
Jyväskylän kristillinen opisto	4	0	0	0	0	1
Jyväskylän oppisopimuskeskus	X	X	X	X	X	X
Jämsän ammattiopisto	24	2	36	24	17	5
Järviseudun ammatti-instituutti	0	0	0	0	0	0
Kainuun ammattiopisto -liikelaitos	62	38	32	24	15	32
Kalajoen ammattiopisto	14	10	5	2	2	9
Kalajoen Kristillinen Opisto	0	0	0	0	0	0
Kankaanpään opisto	0	13	0	0	2	0
Kanneljärven Opisto	0	0	0	0	0	0
Kauppiaitten Kauppaoppilaitos	30	40	8	13	8	29
Kaustisen evankelinen kansanopisto	X	X	X	X	X	X
Kelloseppäkoulu	13	1	0	0	2	0
Keski-Pohjanmaan aikuisopisto	17	16	0	4	20	0
Keski-Pohjanmaan ammattiopisto	68	19	61	16	28	12
Keski-Pohjanmaan konservatorio	0	12	0	6	5	9
Keski-Suomen Opisto	0	0	0	0	0	0
Keskuspuiston ammattiopisto	23	0	18	15	9	31
Keudan ammattiopisto	115	20	78	50	18	141
Kiinteistöalan koulutussäätiön ammatillinen oppilaitos	0	0	0	0	4	0
Kiipulan ammattiopisto	3	39	8	21	2	2
K-instituutti	X	X	X	X	X	X
Kisakallion Urheiluopisto	0	0	0	0	0	0
Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy	0	0	0	0	0	0
Koulutuskeskus Salpaus	103	11	66	30	35	96
Koulutuskeskus Sedu	94	79	104	51	17	92
Kouvolan kaupungin oppisopimuskoulutus	0	0	0	0	0	0
Kouvolan seudun ammattiopisto	63	18	61	40	40	58

	Lähteneet opiskelijat pitkät vaihdot	Lähteneet opiskelijat lyhyet vaihdot	Saapuneet opiskelijat	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (> 5 vrk)	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (< 5 vrk)	Saapuneet opettajat ja muu henkilöstö
Kristliga folkhögskolan i Nykarleby	X	X	X	X	X	X
Kuopion konservatorio	0	12	1	2	1	5
Kuortaneen urheiluopisto	2	0	0	0	0	0
Lahden konservatorio	6	0	5	1	0	1
Lapin ammattiopisto	32	9	35	4	8	39
Lapin matkailuopisto	11	20	8	4	0	1
Lapin urheiluopisto	11	0	18	4	0	5
Liikuntakeskus Pajulahti	4	0	0	0	0	0
Lounais-Suomen ammattiopisto Novida	35	0	19	4	0	10
Luksia Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	45	20	32	14	7	10
Lybeckerin käsi- ja taideteollisuusopisto	11	8	0	7	0	0
Management Institute of Finland MIF Oy	X	X	X	X	X	X
Markkinointi-instituutti	0	0	0	0	0	0
MJK-instituutti	0	0	0	0	0	0
Nanso Group Oy:n Ammattikurssikoulu	X	X	X	X	X	X
Nivalan ammattiopisto	7	0	8	3	0	3
Norrvalle folkhögskola	0	0	0	0	0	0
Närpes vuxeninstitut	X	X	X	X	X	X
Omnian ammattiopisto	174	126	147	79	97	745
Optima	28	101	4	2	52	9
Optima Läroavtalstjänster	0	0	0	0	0	0
Oulaisten ammattiopisto	10	0	0	3	0	4
Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy	0	0	0	0	4	0
Oulun konservatorio	0	0	0	0	0	0
Oulun Palvelualan Opisto	0	0	0	0	0	0
Oulun seudun ammattiopisto	94	149	121	66	38	154
Paasikivi-opisto	0	0	0	0	0	0
Palvelualan Opisto Kuopio	0	0	0	0	0	0
Perho liiketalousopisto	63	176	40	47	33	47
Peräpohjolan Opisto	1	0	0	0	5	0
Piippolan ammatti- ja kulttuuriopisto	1	5	0	3	0	0
Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto	15	11	5	12	8	4
Pohjois-Karjalan aikuisopisto	13	6	24	4	5	26
Pohjois-Karjalan ammattiopisto Joensuu, palvelut	34	23	35	11	6	35
Pohjois-Karjalan ammattiopisto Joensuu, tekniikka ja kulttuuri	16	2	33	6	3	53
Pohjois-Karjalan ammattiopisto Kitee	3	0	0	3	0	0

	Lähteneet opiskelijat pitkät vaihdot	Lähteneet opiskelijat lyhyet vaihdot	Saapuneet opiskelijat	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (> 5 vrk)	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (< 5 vrk)	Saapuneet opettajat ja muu henkilöstö
Pohjois-Karjalan ammattiopisto Lieksa	3	13	25	0	11	9
Pohjois-Karjalan ammattiopisto Niittylahti	X	0	0	0	0	0
Pohjois-Karjalan ammattiopisto Nurmes	4	0	20	0	0	7
Pohjois-Karjalan ammattiopisto Outokumpu	40	11	15	9	0	10
Pohjois-Karjalan ammattiopisto Valtimo	5	0	5	3	1	0
Pohjois-Savon Opisto	0	0	0	0	0	0
Pohjois-Suomen teollisuusopisto POHTO	X	X	X	X	X	X
Point College	21	21	3	7	64	49
Pop & Jazz Konservatorio	0	6	0	0	2	0
Porvoon ammattiopisto	22	2	30	23	20	70
PSK-Aikuisopisto	0	0	0	0	0	0
Raahen ammattiopisto	37	0	13	8	3	19
Raahen Porvari- ja Kauppakoulu	0	5	0	0	2	0
Rasekon aikuiskoulutuskeskus Timali	0	0	0	0	0	0
Rasekon ammattiopisto	35	12	31	30	18	7
Raision oppisopimustoimisto	0	0	0	0	0	0
Rakennusteollisuuden koulutuskeskus RATEKO	0	0	0	0	0	0
Rastor	0	0	0	0	0	0
Rovala-Opisto	0	0	0	0	0	0
Ruukin maaseutuopisto	11	2	0	2	1	0
Ruukki Teollisuusoppilaitos	0	0	0	0	0	0
Saamelaisalueen koulutuskeskus	5	16	0	8	18	100
Saimaan ammattiopisto Sampo	33	11	61	13	12	33
Salon seudun ammattiopisto	20	0	0	0	0	0
Salon seudun oppisopimuskeskus	X	X	X	X	X	X
SASKY Koulutuskuntayhtymä	58	47	15	18	32	41
SATAEDU Satakunnan ammattiopisto	76	4	49	31	29	25
Savon ammatti- ja aikuisopisto	113	6	109	45	25	57
Savonlinnan ammatti- ja aikuisopisto	44	11	20	12	6	8
Seurakuntaopisto	36	21	16	15	6	16
SLK-Instituutti	X	X	X	X	X	X
Solvalla idrottsinstitut	1	0	0	0	0	0
Sopeva oppisopimuspalvelut	0	0	0	0	0	0
Stadin ammattiopisto	110	26	158	10	58	0

	Lähteneet opiskelijat pitkät vaihdot	Lähteneet opiskelijat lyhyet vaihdot	Saapuneet opiskelijat	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (> 5 vrk)	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (< 5 vrk)	Saapuneet opettajat ja muu henkilöstö
STX Europe, laivanrakennusoppilaitos	X	X	X	X	X	X
Suomen Diakoniaopisto	0	0	0	0	0	6
Suomen Ilmailuopisto	X	X	X	X	X	X
Suomen Kansallisoopperan balettioppilaitos	0	0	0	0	0	0
Suomen Kosmetologien Yhdistyksen Opisto	1	0	0	1	0	0
Suomen Liikemiesten Kauppaopisto	41	68	65	27	41	64
Suomen nuorisopisto	0	0	0	3	0	0
Suomen urheiluopisto	14	24	24	2	4	7
Suomen ympäristöopisto SYKLI	0	0	0	2	22	0
Suomen Yrittäjäopisto	0	2	0	3	3	0
Suupohjan ammatti-instituutti	5	0	0	0	0	0
Taidekoulu Maa	X	X	X	X	X	X
Tampereen Aikuis-koulutuskeskus	5	0	0	24	31	239
Tampereen konservatorio	0	2	0	7	5	0
Tampereen seudun ammattiopisto Tredu	224	83	222	93	55	287
Tanhuvaaran Urheiluopisto	7	0	0	1	1	0
TAO, Turun Ammattiopistosäätiö	0	0	0	0	0	0
Teuvan aikuiskoulutuskeskus	0	0	0	0	0	0
Toyota ammattioppilaitos	0	0	0	0	4	0
TTS koulutus	0	0	0	0	0	0
Turun Aikuiskoulutuskeskus	0	0	0	0	0	0
Turun ammatti-instituutti - Åbo yrkesinstitut	78	0	34	59	31	69
Turun konservatorio	0	0	0	0	0	0
Turun Kristillinen opisto	13	0	2	2	0	2
Turun oppisopimus-toimisto	9	0	11	2	0	0
Urheiluopisto-kisakeskus	0	0	0	0	0	0
Validia ammattiopisto	6	0	0	8	6	0
Valkeakosken ammatti- ja aikuisopisto	22	20	4	4	4	122
Valmet Automotive Oy:n teollisuusoppilaitos	X	X	X	X	X	X
Vamia	71	14	59	32	21	84
Vantaan ammattiopisto Varia	63	17	32	19	16	16
Varalan urheiluopisto	4	0	1	0	1	2
WinNova	33	5	109	33	28	78
Vuokatin urheiluopisto	4	0	0	0	0	0
Ylivieskan ammattiopisto	22	0	8	4	0	2

	Lähteneet opiskelijat pitkät vaihdot	Lähteneet opiskelijat lyhyet vaihdot	Saapuneet opiskelijat	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (> 5 vrk)	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (< 5 vrk)	Saapuneet opettajat ja muu henkilöstö
Ylä-Savon ammattiopisto	17	0	0	5	4	0
Ylä-Savon ammattiopisto Oppisopimuskoulutus	0	0	0	0	0	0
Ypäjän Hevosopisto	27	2	2	8	3	120
Yrkesakademin i Österbotten	35	185	16	33	53	49
Yrkesinstitutet Practicum	X	X	X	X	X	X
Östra Nylands yrkesinstitut Inveon	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	3289	2262	2582	1458	1520	3683

X = Tietoja ei saatu

Verkkajulkaisu
ISBN 978-952-13-6500-3
ISSN 1798-8926

Opetushallitus
www.oph.fi